HOOGHEEMRAADSCHAP DE STICHTSE RIJNLANDEN

STERKE LEKDIJK

Jaarsveld - Vreeswijk

NOTA KANSRIJKE OPLOSSINGEN

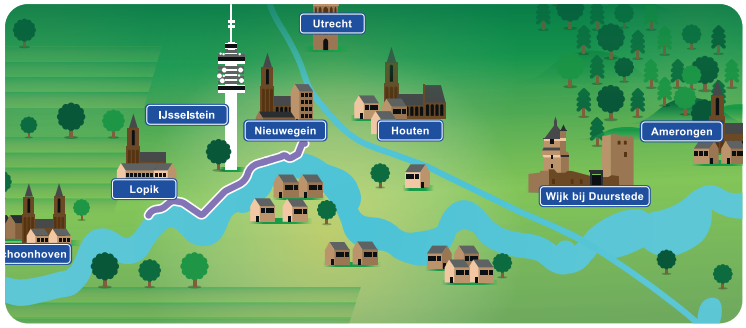

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werkt de komende jaren aan de voorbereiding voor de versterking van de Lekdijk tussen Jaarsveld en Vreeswijk, zodat deze ook in de toekomst bescherming biedt tegen overstromingen. Het waterschap wil de dijk sterker maken en waar mogelijk mooier. Hiervoor kijken we naar ontwikkelingen en kansen in het gebied. Dit gaat bijvoorbeeld om de weginrichting, ontwikkeling van natuur en recreatiemogelijkheden en een betere zichtbaarheid van cultuurhistorie in Jaarsveld, Nieuwegein en Vreeswijk.

Bewoners, de gemeenten IJsselstein, Nieuwegein en Lopik, provincie Utrecht en Rijkswaterstaat hebben samen met ons nagedacht over de oplossingen. In deze samenvatting leest u hoe de drie oplossingen die het meest kansrijk zijn, er in hoofdlijnen uitzien.

Het dijkversterkingsproject Jaarsveld-Vreeswijk is één van de deeltrajecten van het project Sterke Lekdijk. De Lekdijk beschermt een groot deel van West- en Midden-Nederland tegen een overstroming vanuit de Lek. Een gebied waar meer dan één miljoen mensen wonen en werken. Bij dit project combineren we lokale en technische kennis, om samen tot een veiligere en mooiere dijk te komen.

Wij werken hiervoor samen met onze gebiedspartners: Provincie Utrecht, Rijkswaterstaat, gemeente Lopik, gemeente Nieuwegein en gemeente IJsselstein.

HOOGHEEMRAADSCHAP DE STICHTSE RIJNLANDEN

Werken aan de dijk is werken aan het landschap

In de afgelopen maanden hebben we onze berekeningen aan de veiligheidsopgave aangescherpt en hebben we onderzoek gedaan naar de mogelijke technische oplossingen. Welke oplossing past het beste op welke plek? En wat zit er hiervoor in onze gereedschapskist?

Tegelijkertijd hebben we in beeld gebracht welke waarden nu in het gebied aanwezig zijn. Het gaat onder meer om de kwaliteit van het landschap, natuur, recreatieve mogelijkheden en erfgoed. We houden met onze plannen voor de dijkversterking rekening met de rijke historie van de dijk en het landschap.

Dat doen we door onze plannen in samenhang met de wensen vanuit de omgeving en de landschappelijke kwaliteiten te bekijken. Hierbij streven we naar een goede balans, waarbij de maatregelen voor de waterveiligheid altijd voorop staan.

Het verhaal van de dijk

De dijk verbindt de stedelijke gebieden en het open landschap tussen Vreeswijk en Jaarsveld. Daarnaast maakt de Lekdijk deel uit van groenblauwe verbindingen binnen de regio Utrecht. Met de dijkversterking wil het waterschap niet alleen zorgen voor een sterke dijk. We hebben de ambitie om een mooie en beleefbare dijk te realiseren, waarvan iedereen kan genieten. Onze opdracht is daarom: *Zorg voor een krachtige en herkenbare dijk, betekenisvol in stad en landschap.* Met deze missie in gedachten hebben we onderzocht welke oplossingen het meest kansrijk zijn om verder uit te werken.

Vijf sleutelplekken

Op vijf plekken langs de dijk is sprake van grotere integrale ontwikkelingen, waar wij samen met de gebiedspartners aan werken. Deze zogenaamde sleutelplekken zijn:

- Historisch Vreeswijk met de verschillende sluiscomplexen.
- De Lekboulevard in Nieuwegein, de kruising bij de A2, de Bossenwaard en de dam in de Hollandsche IJssel.
- Het recreatiecluster in Lopikerkapel met jachthaven, beachclub en recreatiepark.
- Het Natura2000 gebied De Horde in de uiterwaarden.
- Dorpskern Jaarsveld met het historische Dijkhuis en Buitenplaats Huis te Jaarsveld.

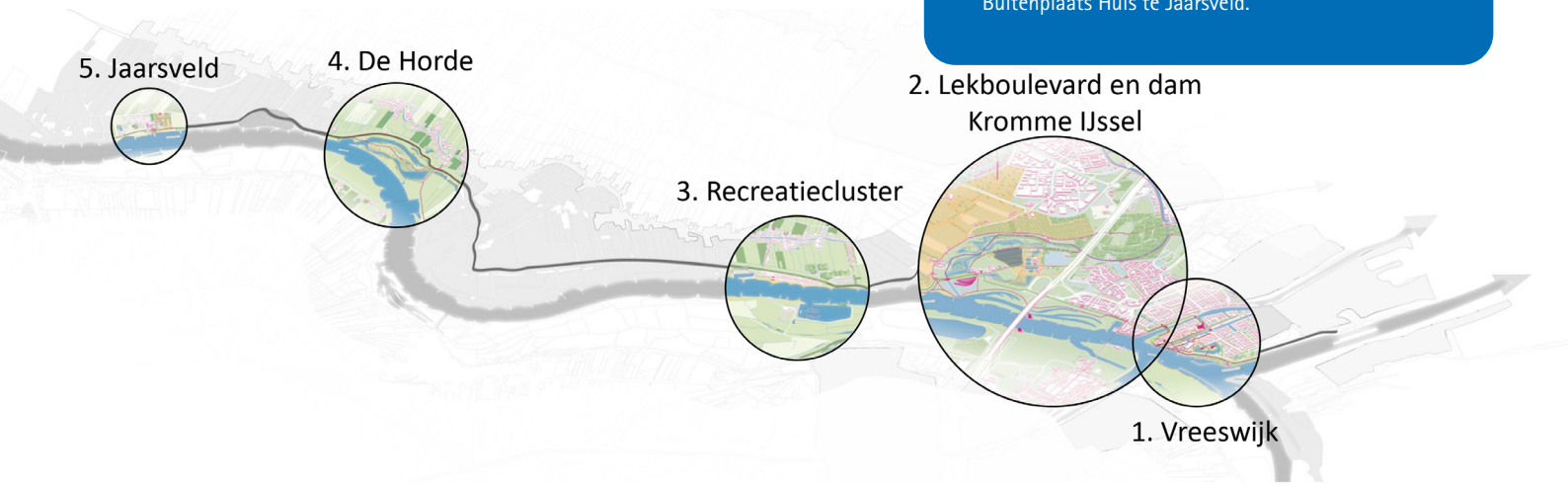

De oplossingen in een notendop

Krachtig behouden

- Het eindresultaat heeft weinig impact op het landschappelijke beeld of aanblik van de dijk.
- De situatie voor natuur, landbouw en recreatie blijft grotendeels gelijk.
- Waar mogelijk komt er in samenwerking met gemeenten een andere fietsvriendelijke weginrichting, waarmee we de verkeers-veiligheid voor alle weggebruikers vergroten.
- We zetten vooral in op verticale versterkingsmaatregelen en drainage-systemen, die na uitvoering onder de grond zitten.

Natuurrijk versterken

- Het zichtbare eindresultaat is een meer natuurlijk landschap aan de rivierzijde, in de uiterwaarden.
- Natuur in de uiterwaarden wordt verder ontwikkeld.
- Waar mogelijk komt er in samenwerking met gemeenten een andere fietsvriendelijke weginrichting, waarmee we de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers vergroten.
- Voor het versterken van de dijk gebruiken we zoveel mogelijk nieuwe kleidekken in de uiterwaarden (land tussen rivier en dijk).
- Aan de landzijde komen voor het versterken van de dijk op een aantal plekken relatief korte kleibermen. Waar nodig combineren we dit met een ondergronds drainagesysteem om waterdruk af te vangen. We willen de dijk in de uiterwaarden zoveel mogelijk ondergronds versterken.

Robuust verbeteren

- Het zichtbare eindresultaat is een duidelijk andere contour van de dijk aan de landzijde.
- De dijk wordt aan de landzijde versterkt met kleibermen. Deze kleibermen lopen aanzienlijk verder door dan die bij 'Natuurrijk versterken'.
- Extra kansen om de recreatieve beleving van de dijk te vergroten, bijvoorbeeld door de aanleg van rust- en beleefpunten. Belangrijke cultuurhistorische elementen worden meer belicht.
- Waar mogelijk komt er in samenwerking met gemeenten een andere fietsvriendelijke weginrichting, waarmee we de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers vergroten.

Wat doen we met meekoppelkansen?

Op plekken waar het nodig is om met de dijk aan de slag te gaan, bekijken we of we ook 'werk met werk' kunnen maken, door gelijktijdig wensen vanuit de omgeving te realiseren. Voorbeelden van meekoppelkansen zijn de herinrichting van een uiterwaard of de aanleg van een wandelpad. Ook kleinere ingrepen als een betere aansluiting op een wandelpad, het inrichten van een beleefpunt of het verbeteren van een oprit zijn meekoppelkansen. Het uitgangspunt dat we hierbij hanteren, is dat meekoppelkansen geen risico's opleveren voor de veiligheid van de dijk. Daarnaast moet er voor een meekoppelkans voldoende draagvlak zijn en moet duidelijk zijn wie er betaalt. Het waterschap beslist na overleg met de gebiedspartners uiteindelijk wat er wel en wat niet aan wensen en kansen in het ontwerp wordt meegenomen.

De volgende voorbeelden van meekoppelkansen zijn in alledrie de genoemde oplossingen mogelijk. In de volgende fase onderzoeken we of deze extra kansen ook daadwerkelijk met de dijkversterking gerealiseerd worden:

- Extra wandelmogelijkheden.
- Mooie openbare ruimtes bij de woonkernen, op en direct naast de dijk.
- Bloemrijke dijktaluds aan de rivierkant.
- Nieuwe rust- en beleefpunten op een aantal plekken bij de dijk.
- Fietsvriendelijke weginrichting, in samenwerking met de gemeenten.

Voor de achtergrond van bepaalde keuzes of voor meer informatie verwijzen we u naar de volledige Nota Kansrijke Oplossingen, in te zien via de QR-code in dit kader. In deze nota leest u hoe de kansrijke oplossingen zijn samengesteld en hoe het gebied eruit kan komen te zien na realisatie van de dijkversterking. De nota is ook te lezen op onze website: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/jaarsveld-vreeswijk.

Onderstaande afbeeldingen zijn versimpelde en schetsmatige voorbeelden, waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

Krachtig behouden

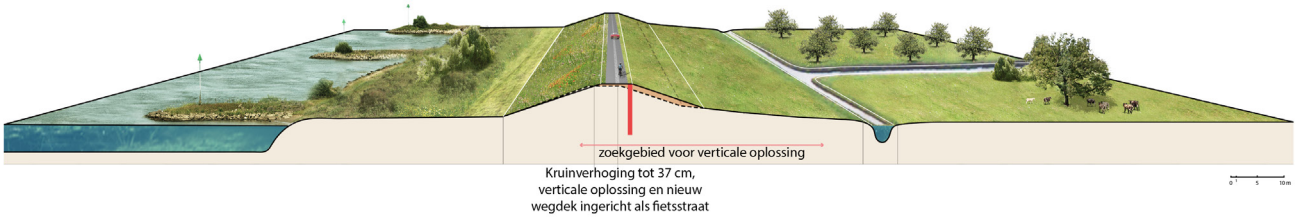

Natuurrijk versterken

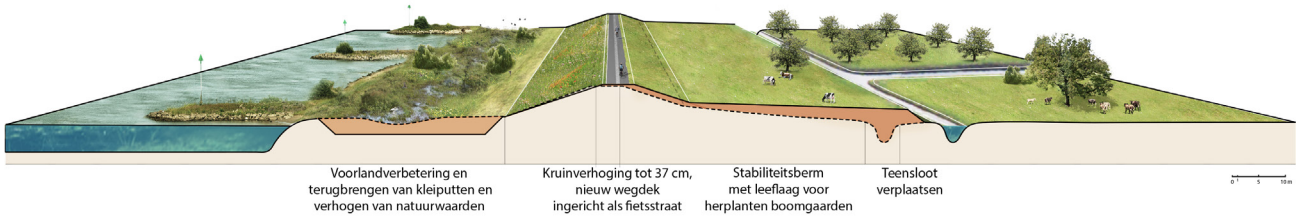

Robuust verbeteren

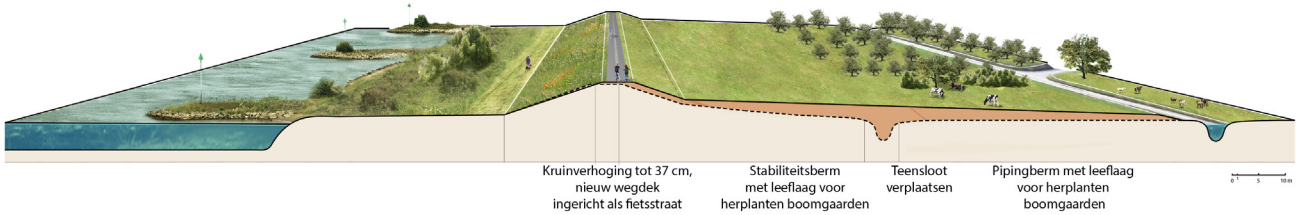

Hoe gaan we verder?

Het bestuur van het waterschap bekijkt eind van dit jaar de oplossingen en de meekoppelkansen, maar maakt nog geen keuze. De drie kansrijke oplossingen worden verder uitgewerkt en beoordeeld. We maken de eerste ontwerpschetsen en we doen onderzoek naar de verschillende effecten van de oplossingen. Ook brengen we de kosten op hoofdlijnen in beeld. De combinatie van de meest geschikte onderdelen van de oplossingen, leidt tot een Voorkeursalternatief.

In het Voorkeursalternatief beschrijven we op hoofdlijnen hoe de dijk het best versterkt wordt, hoeveel ruimte daarvoor nodig is en welke meekoppelkansen we gelijktijdig kunnen uitvoeren. In de zomer van 2022 wordt het Voorkeursalternatief vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap.

Planning

2020 - 2022
Verkenningsfase

Aan het eind van de verkenningsfase wordt een Voorkeurs-alternatief vastgesteld

2023 - 2025
Planuitwerkings fase

Besluit over het Projectplan Waterwet

2025 - 2028
Realisatiefase

We maken de dijk klaar voor de toekomst

Onze samenwerkingspartners:

Provincie Utrecht
Rijkswaterstaat – Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Gemeente Lopik
Nieuwegein
Gemeente IJsselstein

Meer informatie en contact

Bent u op zoek naar meer informatie of heeft u ideeën hoe we de dijkversterking nog beter kunnen doen? Kijk dan op onze website: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/jaarsveld-vreeswijk. U kunt ook contact opnemen met onze omgevingsmanager, Marloes Springer: +316 2270 6104

Heel Nederland veilig

De versterking van de noordelijke Lekdijk maakt deel uit van een landelijke aanpak voor veilige dijken, het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Hierin werken de Rijksoverheid en de waterschappen nauw samen om heel Nederland veilig te maken. Tot aan 2050 wordt meer dan 1500 kilometer dijk versterkt. Zo houden we ons land veilig, voor nu en in de toekomst.

Colofon

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postadres: Postbus 550, 3990 GJ Houten
Projectbureau 'Sterke Lekdijk'

Foto's: HDSR

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Wilt u ook de e-nieuwsbrief ontvangen?

Abonneer u dan op onze e-mail nieuwsbrief.
U kunt uw gegevens doorgeven via onze website:
www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/jaarsveld-vreeswijk/
of via sterkelekdijk@hdsr.nl